

„EDINOST“

izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnistvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domaći oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Neprankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi e ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadstr. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna. ulica Carintia št. 12.

Politično društvo „Edinost“.

Vabilo

na

javni shod

katerega priredi

politično društvo „Edinost“

v gostilni g. Jakoba Vekjet p. d. Boca

v Sv. Mariji Magdaleni Zgornji

v nedeljo dne 1. februvarja t. l.

DNEVNI RED:

„Pogovor o občinski upravi“.

Začetek ob 4. uri popoldne.

Na obilo udeležbo vabi

Odbor.

Hrvatje in Madjari.

II.

Iz politične vesti, ki jo priobčujemo na drugem mestu o predvčerajšnji razpravi v magnatski zbornici v Budimpešti radi potnih listov, izdanih na Hrvaškem, je razvidno, da so se tudi drugi ugledni, odlični politiki, kakor grof Keglevič, grof Esterhazy in baron Pronszy, brezpogojno pridružili nazoru barona Banffy-a, da hrvaški jezik ima tudi na Hrvaškem svoje pravo le v notranji upravi, ne pa v poslovanju z vsanjam, nehrvaškim svetom.

To povdarjamo, ker podkreplja našo trditev, da Madjari v obče ne pripoznajo hrvaškemu jeziku takega stalšča, ki bi izražalo enakoveljnost in popolno državno samostojnost Hrvatov. — Da pa predstavitelj vladne politike ne dajejo v polni meri izraza stališču madjarske javnosti nasproti narodu hrvaškemu, to umeje vsakdo. Osi se morajo pokoriti imperativu svojega službenega stališča. Tej posebni dolžnosti se tudi madjarski državniki ne morejo odtežati. Diplomacija ni iskrena nikjer na svetu. Često ravno tega ne govori rada, česar si najbolj želi in s čemer najbolj soglašja. — To vidimo posebno plastično na postopanju italijanskih oficijelnih krogov nasproti naši monarhiji. Oficijelna Italija sklepa zveze z nami in spoštuje formo tega zaveznštva, v resnici pa ista oficijelna Italija popolnoma soglašja z aspiracijami neoficijelne Italije, naperjenimi dijame-

trajno proti integriteti iste habsburške monarhije, s katero je oficijelna Italija v politični zvezi ter išče z njo čim ugodnejših gospodarskih zvez.

Tako razmerje navideznega nesoglasja, a faktičnega soglasja je tudi med oficijelno in neoficijelno Madjarsko nasproti narodu hrvaškemu. Isti g. Szell, ki odbija stališče Banffy-jevo, ker mu službeno stališče tako velevala, goji gotovo do Hrvatov ista čustva kakor srditi Banffy. In isti Szell, ki danes, kakor minister, govori in prikrieva svoje misli in svoja čustva, bi govoril istotako, kakor Banffy, čim ne bo več minister in ga ne bodo več vezali službeni oziri. Pa saj madjarska vlada in nje »opozicija« ne igrati te zavratne igre samo proti narodu hrvaškemu, ampak isti proračunjeni taktiki slediti tudi nasproti avstrijski polovici monarhije, kar se posebno očitno kaže v borbi in pehanju za ureditev gospodarskega razmerja med obema polovicama monarhije: za nagodbo.

Opozicija grmi, opozicija govori proti vsaki zvezi s to našo polovico, opozicija kriči proti skupni vojski, opozicija demonstrira proti cesarski pesmi in opozicija govori nasprotno nositelju krone, proti določenemu mu nasledniku in proti vsej dinastiji. Vlada jej nasprotuje, vlada povdarja lojalnost madjarskega naroda, vlada dokazuje, kako koristna je skupnost za obe polovici monarhije — v resnici pa je jako zadovoljna s to svojo opozicijo in soglašja z njo. Krik in demonstracije opozicije jej služijo izborna, da more tem laglje, korak za korakom, uveljavljati šovinistične aspiracije svojih Madjarov.

Nikogar torej naj ne moti to, da vladni krogi madjarski govore nasproti Hrvatom nekoliko drugače, nego govori opozicija. Faktično so vsi eno.

Zato povdarjamo vnovič, da od Budimpešte nimajo Hrvatje pričakovati drugega, nego nevarnost za nevarnostjo. Če torej Hrvatje pričakujejo od zvez z Madjari protitežja proti germanizatoričnim tendencijam »Dunaja«, se podajajo z dežja pod kap, ali pa so podobni človeku, ki je skočil v morje, ker se je bal, da bi ga kdo — uštelil!

Ali da se umejemo. Mi smo gotovo zadnji, ki bi hoteli potajevati nevarnost germanizacije Drang nach Osten tu ti za Hrvatje. Saj mremo reči, da »Edinost« ni ravno zadnja med tistimi slovenskimi listi, ki opozarjajo na nevarnost tistega nemškega vala, ki z elementarno silo sili proti jugu in ki toli močno buta ob nasipe predstraže Jugoslovanstva proti severu, ob našo slovensko posest. Ni izključeno, da pridejo trenotki, ko se bodo isti oficijelni krogi na Dunaju, ki sicer železno doslednostjo izvajajo svoje germanizatorne tendencije, morda kazali nekoliko bolj naklonjene Hrvatom in Jugoslovanom v obče. Ali v to jih bo vsikdar silila potreba trenotka, imperativ dogodkov, bo torej stvar oportunizma, ne pa spoznanje vzbudivše se pravičnosti nasproti nam Jugoslovanom. Roka, ki morda danes daja, ker je to za hip prikladno njenim lastnim namenom, pa bo zopet jemala, čim bodo njene koristi zahtevale tako.

Nemška struja more sicer ubirati različne poti, ali nje nevarnost za vse Jugoslovanstvo je vedno ista! Dejstvo je torej, da se tudi Hrvatje morajo vposobljati za boj proti obema frontama: proti madjarizaciji iz Pešte in proti germanizaciji od nemškega severa!

Politični pregled.

V Trstu, 28. januarja 1903.

O položaju. Danes ima zbornica po

slancev zopet sejo. V kolikor se daje presoditi po novinskih glasovih, bodo nemške stranke nadaljevale svojo akcijo v preprečevanju reforme poslovnika, kakor sta jo namerovala poslanca Pattai in Fuchs. »Reichswehr« je rekla, da je bil to prizor, ki je bil vreden — fotografira, ko nemške skupine v zbornici niso mogle drugače, nego da so začele preklinjati, kar so do istega hipa proglašale kakor gotovo in edino zdravilo za vse bolečine našega dunajskega parlamenta! In res: prizor, vreden fotografira, je moral biti to, ko so nemške stranke začele požirati svoje lastne najsvežanje besede! Ni ravno prijetna uloga to, ako se kdo dneve in dneve hlina, kakor da smatra reformo poslovnika jednim rešilnim sredstvom, a mora potem v hipu povedati, da prav za prav misli drugače, da se je torej le hlinil! In takov prizor je moral nuditi tudi gosp. podpredsednik Kaiser, ki je malo poprej zagotavljal cesarju na dvornem plesu, da je sprememba poslovnika neizogibno potrebna, a se je potem iz strankarske discipline moral približati onim, ki dokazujejo nasprotno od tega. Istotako žalostno in ostudno ulogo je igralo o tej priliki tudi liberalno veleposestvo, o katerem pravi praška »Politika«, da je vedno procontra stranka. Tudi to pot je najprej glasovala za predloga Fuchs in Pattai, a potem se je hitro pridružila nasprotni akciji nemških strank, ki hočejo za se ohraniti pravico do obstrukcije!

tudi vrata, pak je Lev opazil, kako Vera pometa in čisti sobo. Pri bolnici ni bilo nikogar. Čez nekoliko časa je prišla Vera venkaj z vrčem v roki, in ne zmeneča se za Leva je odšla do vodnjaka ter je zajela vode in odnesla isto v hišo.

Ko se je prikazala zopet na pragu in je na lieu, polnem usmiljenja in ljubezni, zadržel nasmešek, prihajajoči kakor od sramotljivosti in zopet tudi od nekega zadovoljstva, kakor ga v dobri duši izživlje dobro delo — prodrla je na raztrgano megla solnačna svetloba in pokazalo se je modro nebo. Zlatni žarki so obsevali zlate dražestne, kodraste lase Verine...

— Vi čakate na me? Res, preljubeznjivi ste — je rekla v dražestni zadregi, ker jej ni bilo prijetno, da jo je Lev videl na njenem samaritanskem opravilu.

— Vsakako ste Vi bolji od mene! — je rekel Lev resničnim čustvom. On je čutil v svojem sreju neko neopisno zadovoljstvo.

— Ah — prosim Vas — ne storite, da bi morala pordečiti — je odgovorila Vera v šali.

— Ne — ne, gospica! Vi mi dovolite, da smem reči ono, kar mislim in čutim. Jaz nisem imel že dolgo prilike, da bi gledal

O meritorični opravičenosti predlogov Pattai in Fuchs naj se že sodi kakor hoče, ali to zaslugo se jima mora pripoznati, da sta potegnili Nemcem krinko z obraza in s tem temeljito storila konec grdemu hinavstvu levičarskih skupin, ki bi hotele uverjati svet, da na njih strani ni krivda, da je naš parlament obsojen v obnemoglost. »Politik« izvaja, kako se hočejo nemške skupine rešiti grde vloge, ki jo igrajo, s tem, da pritiskajo na vlado in na predsednika grofa Vetterja, naj ona dva pritisneta na predlagatelja Fuchsa in Pattai, da umaketa svoja predloga. Praški list pa pozivlja na vstranjanje. Tu da ni smeti odnehati, ker treba dokazati uque ad finem, da nemški liberali tudi ozirom na vprašanje delavnosti zbornice tirajo tartiflerijo, ki jim je postala druga stvar.

Mej tem pa pozivljajo »Narodni listy« na odločno borbo. Narod češki da je s poslancem Feřtom v Kolinu zrelo presodil, kaj bi bilo koristneje: ali odločilen boj proti vladajočemu zistemu in nadaljevanje obstrukcije, ali pa povešenje meča! V Kolinu da so se izrekli za obstrukcijo in da ni dvoma, da ves narod češki misli tako, kakor dr. Feřt in udeležniki na tem zborovanju.

Sladkorno vprašanje. Včeraj imel je odsek, ki proučuje sladkorno vprašanje zopet sejo.

Posl. Baernreither je nadaljeval svoj govor, katerega je pričel v prejšnji seji in povdarjal, da bi proračun po odpravi premij bil nad 13 milijonov na dobičku, poleg tega bi se tudi pomnožili dohodki od davka na sladkor vsled večjega konsuma in je predlagal, naj bi se v razmeri z večjimi dohodki, nižal davek na sladkor.

Odsek je končal podrobno razpravo o dodatku k sladkornemu zakonu ter vsprejel ostale predloge brez razprave.

Na to se je pričela razprava o zakonskem načrtu glede kontingentiranja in so se vsprejeli vsi paragrafi ter so se tako rešili vsi zakonski načrti glede sladkorja.

Nagodba z Ogersko. Kakor nam brzojavljajo z Dunaja, je vlada danes predložila zbornici 10 predlogov, ki se tičejo nagodbe z Ogersko. Prvi teh načrtov pooblašča ministerstvo, da sklene carinarsko in trgovinsko zvezo z Ogersko. Druga predloga je zakon o carinarskem tarifu s pripadajočim splošnim carinarskim tarifom za avstro-ogersko carinarsko obsežje. Potem so med temi predlogami: načrt zakona, ki se tiče uvedbe kronске veljave kakor deželne veljave, načrt o podaljšanju privilegija za avstro-ogersko banko in načrt o uravnavi dolga prvotnih 80 milijonov avstro-ogerski banki.

dobro delo! Ali Vi mi sedaj nudite tako priliko.

— Ne pretirujte! Kaj je moje »dobro delo«, kakor sedite Vi — nasproti trpljenju te sirote? Bolnica je mlada žena — mož jej je na jesenskih orožnih vajah — sama je — z dvoje sirot-otročičev in starim očetom — a težko bolna — iz vasi ne sme nikdo k njej — pak sem se jaz lotila dolžnosti — Marije to toliko?

— A kaj jej je?

— Ne preplašite se! Skočite nekoliko korakov daleč od mene — mu je odgovorila šaljivo in porogljivo. — Ima kozice — ali že je izven nevarnosti.

— Kozice? — je ponovil Lev zategneno in začudenjem na obrazu. — In Vi se ne plašite? — in na njegovem obrazu se je izražala bojazen. »Tako lepa — pa da se je prime ta bolezen« — je mislil pri sebi se strahom.

— Olo — Vi ste se v resnici preplašili! — in nasmejala se mu je objestno.

— Ne radi sebe — je odgovoril on živo — no — ali Vi ne mislite nič, kaki nevarnosti se izpostavljate?

(Pride še.)

PODLISTEK.

Na rojstni zemlji.

Spisal Ksaver-Sándor-Gjalski; prevel M. C.

VII.

— Ali se smem pridružiti? — je vprašal Lev — in ne vedoči, da-li želi biti v njeni družbi, je mislil on sam pri sebi: »se vsaj iznebim svoje slabe volje!«

— Izvolite! Kako ste našli doma?

— Izvredno vse. Ah, kar oddahnil sem se, ko sem bil zopet doma.

— Verujem Vam — kdo bi se ne veselil doma! Vam torej ne ugaja v mestu? Tudi jaz sem taka. Meni se ljudje po mestih vedno zde kakor ujetniki. Neumno je, ali na me napravljajo ti ljudje vsikdar tak utis — in jaz občutim usmiljenje do njih. — Ali so bleli — bleli kakor krpe — ali — ali — pa izgledajo zopet naduti in preširoki kakor one figure, ki jih slikajo lekarničarji na svoje oglašne švedskih kapljic in švicarskih kroglic.

Lev se je moral zasmejati. Ugajalo mu je, ko je s tako brezbriznostjo izrekla svojo pripombo.

— Oj, moje polje — moja šuma —

moje opravilo na polju in v hiši! — je nadaljevala navdušeno, ali z neko mirašjo in umerjenostjo v glasu in v lieu; — pak moja stara — stara hiša, v kateri smo pod isto streho same mi, ki spadamu stupaj!

— Ako pa Vas usoda vrže v mesto?

— Kako mislite? Oh — morda vendar da Bog, da rešimo dom!

— Jaz ne mislim tako! — jej je hitel odgovoriti — Mislim sem, ako bo Vaš bodoči soprog živel v mestu.

Deklica je pordečela in v lieu jej je odseval izraz nezadovoljstva. Misla je pri sebi, da to ni v redu, da on tako govori.

— Pustite to, pustite! — je dodala živo. — Ni nevarnosti — verujte mi! Jaz sem siromašna deklica.

V tem sta se približala neki kmečki hiši. Vera je krenila na dvorišče.

— Imam opravila tu. Tu je bolna neka sirota, pa sama je, le nek na pol neumen starec je poleg nje — je rekla deklica in stopila v hišo.

Lev jo je čakal zunaj. Znotraj je čul slabi glas bolnice in ječanje in jok. Vera je tolažila z dobrimi besedami in je nagovarjala bolnico, naj vzame neko zdravilo. Potem je odprla okno na široko in čez nekoliko časa

Tem predlogom je dodano utemeljevanje, ki izvaja, da temelja gospodarski skupnosti sta carinarska in trgovinska zveza.

Madžari in Hrvati. V predvečerašnji seji ogerske magnetske zbornice govorili so proti izdajanju hrvatskih potnih listov na Hrvatskem tudi grof Gabrijel Keglevich, grof Ivan Esterhazy in baron Dezider Pro-nay. Grof Esterhazy je izjavil, da je žalostno, da se mora o tem vprašanju še debatirati. V nasprotnem zakonu, da je dovolj jasno povedano, da je raba hrvaščine dovoljena le za notranje ozemlje Hrvatske, torej izklju-čena za obsevanje z inozemstvom.

Ugovor, da je tudi na v Hrvatski izda-nih potnih listih skupni grb Ogrske da ne velja, tako povdarjanje ogrske države da je preveč pantomimično in se govornik ne more tem zadovoljevati.

Dogodki v Venezueli. Oflotjelno se poroča, da je venezuelanska vlada ponudila vlastem, zahtevajočim odškodnino, v poro-štvo 30% dohodkov carinskih uradov v La Guayra in Puerto Cabello. Vlasti da so to ponudbo vsprejele. Ni še gotovo, kdaj da se odpravi blokada. — Poveljnik trdajava San Carlos je izjavil, da vest o zavzetju te trd-čjave ne odgovarja resnici ter da je trdajava še vedno zmogla za obrambo.

Tržaške vesti

Tržaški škof presv. g. dr. Nagl in Riemanje. — Tržaški škof presv. g. dr. F. Nagl je napisal riemanjskim vernikom sle-deči list:

Katoliški verniki Riemanj in Loga!

Do danes me je užalostilo, ko sem ališal že pred meseci in zdaj zopet, da ne-kateri od Vas hočejo zapustiti sveto mater katoliško cerkev, t. j. edino zveličajočo cer-kev in stopiti v razkol, zato, ker je bil dru-gam premeščen gospod kaplan in ni hotel zapustiti svoje kaplanije v Riemanjih, tako, da je morala poseči vmes tudi svetovna oblast. O Vas nisem govoril v nobenem svojem odloku, tukaj se je šlo samo za g. kaplana. In zavoljo tega hočejo nekateri od Vas zapustiti materinsko cerkev in si nako-pati česno in večno nesrečo? Je li to razlog, da oarmotite spomin na svoje pradede? Pa če kdo od Vas skoči v jamo, mari-li bodo tudi drugi šli za njim. Od take nepremi-šljenosti se bodo pač varovali. Pri vsem tem je ostal Vaš dosednji g. kaplan duhovnik katoliške Cerkve in Vi hočete postati v zaa-menje, da držite z njim, razkolniki. Kako morete kaj takega počenjati?

Pomislite malo, v kako nevarnost več-nega pogubljenja spravite Vi sebe, svoje žene, svoje otroke! Kak prizor boste Vi dali slabemu svetu, kako žalost provzročite dobrim ljudem, kako škodo boste naredili lastni narodnosti? Za Vase duhovne potrebe sem preskrbel in ni treba drugaz, kakor da se poslužite dotičnega odloka. Nimate opravičenja, nimate vzroka, da bi zapustili mater sv. Cerkev.

Vrnite se tedaj na pravo pot in okle-nite se svojih cerkvenih preistojnikov, ka-kor so to storili Vaši očetje, in zopet bo zavladal sveti mir v Vaših družinah, v Vaši občini.

Te kratke besede polagam Vam na srce kot katoliški škof spominjaje se na be-sede sv. Duha: »In Tebe sin človekov, Tebe sem postavil čuvajem Izraelovi hiši; po-slušaj tedaj glas mojih ustnic in oznanjaj ga po meni. Ko pravim brezbožniku: pogineš, brezbožnik, če pa ti brezbožniku ne pri-govarjaš in ga ne opominjaš, da zapusti svojo pot, se brezbožnik pogubi v svojem grehu, toda dušo njegovo bom tirjal iz tvojih rok. Če pa ti brezbožniku oznanjuješ, naj zapusti svojo poti, on pa jih ne zapusti: on sam bo umrl v svojem grehu, ti pa si rešil svojo dušo«. (Ezech. XXXIII, 7—9). To sem Vam povedal. Zaradi svojih neumrljivih duš ne zapirajte pač svojih src tem besedam. Sv. Jožef, zaščitnik svete Cerkve, naj Vam iz-prosi milost stanovitnosti v sveti katoliški veri, da ostane njegovo svetilišče v Riema-njih Vam in Vašim otrokom vir blagoslova, tolažbe v življenju in v smrti. Vi pa ota-nite zveste katoliške družine pod varstvom in blagoslovom svete družine Jezusa, Marije in Jožefa.

Na praznik sv. Družine 1903.

FRANČISEK
škof tržaško-koperski.

Dogodki v Riemanjih. Na drugem mestu priobčujemo proglas našega tržaškega

škofa do prebivalcev Riemanj in Loga. Či-tatelji morejo razvideti iz tega proglasa, da se tržaški ordinarijat dobrih prebivalcem Riemanj in Loga in da hoče vso odločnost dogodkov v Riemanjih zvaliti na g. kaplana dra. Požarja. Sedaj pa se moramo vprašati: je li bil ves aparat v Riemanjih — cela četa orožnikov, konsigniranje vojaštva, dva poli-tična uradnika, noč in dan patrolje po Riemanjih, pečati, žabnice na vratih cerkve in orožniške straže pred cerkvijo, razglasi, na-slovljeni na narod riemanjski — res naperjen le proti osebi gospoda kaplana!! Tega ne veruje nikdo in bolje bi bilo, da ni tega za-vijanja v onem pastirskem pismu. Pač pa bi bila tu na mestu resna beseda škofova, ki bi se morala zaključiti z reko: Mea culpa!

Tudi popravek, ki so nam ga včeraj po-slali s škofije ustmenim potom, ima namen povdarjati, da vse, kar se je zgodilo v Riemanjih, ni bilo naperjeno proti narodu! V tem popravku izjavljajo celó, da škofijski krogi ne soglašajo s tem, da se je v Riema-njih zaprla in zapečatila cerkev. Temu na-sproti konstatujemo, da je politična oblast v svojih proglasih in dekretih izrečno in na prvem mestu povdarjala, da se nje intervencija vrši na zahtevo škofijskega ordinarijata in na podlagi zakona od 7. maja 1874!! K temu kriči tudi dejstvo, da so bili ključci cerkvenih vrat in obeh zvonikov odvzeti vaškemu žu-panu siloma, po orožnikih, da so bile na vseh vratih postavljene angleške žabnice ter da je politična oblast ključne žabnice in cerkvenih vrat izročila škofijskemu ordinarijatu v Trstu. A ta ordinarijat ni vrnil ključev riemanjskim starešinom, ampak jih je poslal svojemu zastopniku v Borštu, ki jih tudi še danes hrani. Ne moremo pa umeti, zakaj je ta zastopnik škofije pozval Riemanjcem le ključ enega zvonika, v katerem se nič ne nahaja, razun dveh malih zvonov?!

Prepuščamo torej čitateljem, naj oni sami sodijo, kolike vrednosti so ti uradni popravki iz škofije!

S tem pa, da je škofijski ordinarijat sedaj začel odklanjati odgovornost za postopanje cerkvene in politične oblasti v Riema-njih, pripoznava, da je bilo to postopanje odločno, neumestno, neopravičeno in v zro-kežkim posledicam, za katere bodo morali odgovarjati pred Bogom in narodom oni, ki so jih zakrivali!

Še dogodki v Riemanjih. Minole sobote zvečer in v nedeljo ves dan je bilo v Borštu slovesno zvenenje, spuščanje raket in prižiganje umetelnih ognjev. Vzroka temu slavlju ne vemo, pač pa vemo, da so pastir-ski list, namenjen katolikom v Riemanjih in Logu (ki ga priobčujemo na drugem mestu) delili v velikem številu po Borštu, v Riemanje in Log sama pa je prišlele, da aline, pariztisov! A to še le v ponedeljek.

Včeraj, v torek, popoldne ob 2. in pol uri je začel v Riemanjih goreti neki hlev. Na srečo ni bilo burje, kajti v slučaju burje bi bila velika nevarnost za 4 sosednje hiše in gospodarska poslopja. Posebno še, ker so bili ljudje vsi na polju in po vinogradih, a po-klicati jih ni bilo možno, ker so zvonovi še vedno zaprti in zapečateni. Ker pa ni bilo burje znaša škoda, ki jo trpi pogorelec, le nekaj nad 1000 K.

Občinske volitve. Prijatelj, kateremu se dobro znane razmere med laškimi stran-kami v Trstu, nam zatrjuje, da se Pittoni-jeva socijalistična stranka o prihodnjih ob-činskih volitvah zveže se sedaj vladajočo ka-moristično liberalno stranko. Liberalci pre-puste baje socijalistom nekaj mandatov v IV. volilnem razredu. Med drugimi bo v IV. volilnem razredu kandidiral tudi Pittoni.

Radovedni smo, ako bo med socijali-stičnimi kandidati figuriral tudi kak slovenski socijalist in še bolj radovedni, ako v slu-čaju zmage socijalistov prodre tudi tak evon-tuelni slovenski socijalistični kandidat?!

Slednjič smo tudi zelo radovedni, kako stališča zavzamejo eventualno izvoljeni soci-jalisti nasproti opravičenim zahtevam tržaških Slovencev?!

Najbedastejšemu odpadniku. Tukaj-anje bedasto glasilo še bedastejšega odpad-nika Janeza Vrha, po imenu »Zvacetino«, je že davno zaslužilo, da je potegnemo za ušesa.

V ednem zadnjih izdanj prinaša to gla-silo za bedake neko bedasto pismo, katero služi v dokaz, da je Vrh — kljubu svojemu odpadništvu — še vedno do neke mere zmo-

žen svojega materialnega slovenskega jezika. Mi bi ne imeli nič proti Vrhovim bedasto-čam, ko bi isti svojega lastnega rodu, in po-takem tudi samega sebe na nazival — ščava! Ker si pa že usvoja ta častni naslov — mu-pa moramo povedati, da je gola resnica, da je on sam po svojem odpadništvu res postal »ščava«! Tudi se ne čudimo značajju njegove vrste, da se še baha s tem — in da v svojem, na robu propasti stoječem glasilu, piše slovenska popačena pisma, v katerih zasramuje jezik svojih očetov in pljuje v lastno skledo.

Ne, tako ne govore Slovenci nikjer — tako si izmišljajo le zasramovalci svojega last-nega roda. — Sram jih bilo!

Sodnijska imenovanja — Robič Ploj. »Domovina« piše:

Pod tem naslovom smo bili prinesli zadnjič o zirom na neko poročilo »Sloven-skega Naroda« vprašanje, ali je res ali ne, da sta naša poslance Robič in Ploj odrekla svoje podpise interpelaciji poslance Ferjančiča zaradi zadnjih sodnih imenovanj na Štajar-skem? — Mi nismo nikdar dvomili nad našimi poslanci, da isti ne vršijo svoje na-rodne dolžnosti, izlasti pa ne o poslancih Robiču in Ploju, izlasti še, ker nam je znano, koliko je dvorni svetnik Ploj lansko leto v državnem zboru storil glede neznosnih razmer na Štajarskem. To torej ni bil dvom nad našimi štajarskimi poslanci, ampak hoteli smo izve-deti le, kaj in kako. Na to smo dobili po-jasnilo, katero priobčujemo in iz katerega se razvidi čudno postopanje kranjskih poslancev nasproti štajarskim tovaršem, ki je enkrat čudno v zbornici in v medsebojnem občeva-nju, dvakrat čudno pa valed dopisa v »Slo-venskem Narodu«. — Ne moremo si kaj, da ne bi končno obžalovali, da se odslej ne bo-mo mogli zanašati niti več na poročila, katera prihajajo našim dnevnikom iz krogov poslancev.

Vedno očitneje! V »Edinosti« bi morali odpreti stalno rubriko pod naslovom: Torej tako daleč smo že!

Kar »sans gêne«, ali po- naše: brez srama, je začel vladati zistem v našem Pri-morju kazati svoje soglasje z aspiracijami gospodovalne italijanske stranke. Sedaj je začel kar očitno podpirati celó tako agre-sivno društvo, kakoršnje je — »Lega Na-zionale«!!

Izšlo je novo izdanje »Atliches Verzeichnis der Abonnenten des Staats-Telephonnetzes in Triest«. Kdor ima priliko v to, naj vzame v roko ta uradni izkaz abonentov državne telefonske mreže v Trstu. Tam bo čital na treh mestih, na straneh 188, 190 in 191 natisneno z debelimi črkami: **Compe-rate i fiammiferi della Lega Nazionale!** (Kupujte užigalice Lega Nazionale!)

Res je sicer, da so to plačani inserati, katere uvršča podjetje E. Freisinger. Ali mi si ne moremo misliti, da ne bi bilo ravnatelstvo pošte in brzojava določilo kakega organa z nalogom, da nadzoruje tudi ta del tega uradnega seznama. S polno pra-vico proglašamo tudi to slavno ravnateljstvo odgovornim za ta škandal. Kajti škandal je to, ako se celó v takih uradnih publikacijah objavljajo taki pizvi, da torej državne institucije same po-stajajo stranke v srditih bojih, da se tudi take institucije kažejo prijateljice eni in na-sprotnice drugi narodnosti.

Govorili smo!

Kje so orožniki? Od raznih strani nam dohajajo poročila, da se je ravno one dni, ko je v Riemanjih kar mrgolelo orožni-kov, izvršilo v več vaseh mnogo tatvin, tako pri Melinku na Kozini, pri Benčiču v Hr-peljah, pri Kastelem in Douganu v Materiji, pri Oberanelu v Divači, na Kravem potoku, v Borštu in pri Domjotu v Žavljah ter na več drugih krajih. Ljudje ogorčeno povpra-šujejo, kje da so orožniki, ko morejo tatovi tako brezskrbno izvrševati svoj posel?

No, orožniki imeli so menda te dni mnogo nujnejšega posla v Riemanjih, kjer jim je bilo braniti latinetvo. Kaj se kdo briga za to, če prebivalstvo trpi škodo valed tatov, samo da bi se mogla rešiti avtoriteta latinstva in latinizatorjev!

Čiribirei in Italijani. V par istrskih vasicah okoli Sušjevice in v Sušjevice sami žive takozvani Čiribirei, katerih narečje spo-minja nekoliko na vohodne jezike polainjenih narodov. Istrski Italijani bi hoteli te Čiri-biree proglasiti za Italijane, a ker Italijani razumejo Čiribirsko narečje ravno tako malo, kakor razume Furlan Kitajca, izmislili so si,

da so Čiribirei Romunci in da se jim mora dati italijansko ali pa vsaj romunsko šolo in ne hrvatske. O Čiribireih je treba še ome-niti, da je njih narečje močno pomešano s hrvatskimi besedami in da poleg svojega na-rečja govore tudi hrvatski in sicer ravno tako dobro, kakor vsi drugi istrski Hrvati, med tem, ko ne razumejo niti jedne italijan-ske besedice, a ravno tako malo razumejo tudi romunski. Slednjič pa naj še dodamo, da se Čiribirei priznavajo in čutijo Hrvate, da odločno zahtevajo hrvatsko šolo in da so nasprotni Italijanom.

Današnji »Piccolo« priznava sam, da so Čiribirei popolnoma izgubili svoj narodni čut, kar je seveda razumeti tako, da se Čiribirei priznavajo Hrvate. Nadalje priznava »Pic-cole«, da se je valed zahteve deželnega od-bora istrskega izprašalo vse Čiribiree, kako šolo da zahtevajo ter da so se vsi, razun jed-nega edinega, izrekli za hrvatsko šolo. Kljubu vsemu temu pa jim hoče deželni odbor istr-ski usiliti romunsko šolo in fabricirati iz njih najprej Romunce, potem pa Italijane. Recimo, da so Čiribirei res neka veja romunskega naroda in da so se tekom stoletij asimilirali s Hrvati in se pohrvatili. Pa kaj zato? So-li pravi Romunci res pristno romansko plemo? Ne! Sedanji Romunci niso bili nikoli roman-skega plemena, marveč so le vsprejeli latin-ski jezik, ko se je rimsko cesarstvo razširilo preko nekdanje Dacije. Torej tudi če bi bili Čiribirei v Istri res veja Romuncev, nimajo Italijani nikake pravice do njih, ker, kakor rečeno, Romunci niso izvorno romansko plemo, marveč so se svoječasno polatinčili in ako so se Čiribirei pohrvatili, izgubili so Romani ne-kaj, kar nikoli ni bilo njihov.

Vseslovanska umetniško-obrtna raz-stava v St. Peterburgu in — Slovenci. Na poziv predsednika trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani, g. Jos. Lenarčiča, so se v začetku tega meseca sestali zastopniki korporacij, zastopov in večih društev, ki glede razstave prihajajo v poštev, in se združili do se-stave definitivnega odbora v provizoričen odbor z gospodom Lenarčičem na čelu in sklenili: 1. Poskusiti je, da se Slovenci ude-leže razstave kakor narodna skupina; 2. v ta namen je v Ljubljani sestaviti osred-nji odbor in se obrniti do vseh izvenkranjs-kih slovenskih odločilnih činiteljev, da v svojem okrožju ustanove krajevne odbore, ki bi jim bila naloga, da v svojem okolišju pod-pirajo težnje odbora — pred vsem, da iščejo udeležencev za razstavo — in ki bi poslali po dva odposlanca v osrednji odbor. V iz-vršitev teh sklepov se je začel odbor obrni-ti do vseh izvenkranjskih slovenskih dežel-nih poslancev s prošnjo, da stopijo v dotiko z vsemi činitelji v svoji deželi, ki bi jih bilo glede razstave upoštevati, se posvetojujejo z njimi o pričujoči stvari in ob ugodnem vspehu posvetovanja store primerne korake, da se osnuje krajevni odbor za razstavo. Ko zčasenemu odboru dojdejo tozadevna poro-čila, se povabijo vse korporacije in društva na Kranjskem, ki prihajajo glede razstave v poštev, in pa krajevni odbori izven Kranjske, da pošljejo svoje zastopnike na shod, na ka-terem se sestavi definitivni osrednji odbor.

Po »Slov. Narodu«.

Predstava igre »Pojdimo na Dunaj« se ne bo vršila, kakor je bilo objavljeno, dne 2. februarja, temveč se je morala radi nepričakovanih zaprek odložiti.

Zagrebski tamburaši koncertirajo te dni vsak večer v restavraciji »Aurora«, v ulici Torrente. Kdor hoče poslušati resumet-niško dovršeno tamburanje, naj torej ne za-mudi te ugodne prilike.

Trgovski ples. Pišejo nam: Kdor ve, kaj in koliko pomenja v velikem trgovskem mestu, kakoršnje je Trst, trgovski stan, ta bo umeval tudi, kakega pomena je za okol-nost, da imamo mi Slovenci v Trstu že pri-lčno število svojih slovenskih narodnih tr-govcev. Naravno je torej, da se mi iz arca veselimo vsakega pojava, s katerim naši členi trgovskega stanu manifestirajo svojo ekzi-stenco. Ako sodimo stvar s tega stališča, umejemo tudi pomen velikega ples, ki ga prirežajo naši trgovci oziroma pomočniki.

Koliko nam koristi n. pr. naša trgovska šola, ki je sicer zasnovana še v skromnih mejah, a ki vendar tudi v teh mejah že po-maga naši trgovski mladini, da se spolnju-jejo v trgovski in splošni izobrazbi in jih ob-enem varuje pred raznarodanjem!! V namen, da se njega členi vežbajo tudi za socijalno življenje in za pristojno vedenje v vsaki družbi, kar je gotovo za trgovca velikega pomena — prireja naše trgovsko izobraže-

valno društvo že leta [sem krasne in elegantne predpustne ples, kateri so, vsopredno se »Sokolovo« maskarado, nekaj izrednega za nas tržaške Slované — osobito sedaj, ko nam ni mogoče dobiti gledališča za ples ostalih narodnih društev.

Mi upamo, da bo prihodajo soboto, dne 31. t. m., gledališče »Armonia« natlačeno, ter da s tem dokažemo svoje simpatije tako vszemu stnu, kakor je ravno trgovski.

Želimo sosebno, naj ne izostane niti eden naših trgovcev-gospodarjev, kar bo le njim na korist, ker se po njih udeležbi utrdi prijateljska vez med trgovci in trgovsko mladino.

Lože je dobiti v »Trgovinski kavarni«, vstopnice pa istotam in pri vseh odbornikih »Trgovskega izobraževalnega društva«.

»Kolo« nikdar več! Pevsko društvo »Kolo« je hotelo prirediti prihodajem marcu koncert v gledališču »Politeama Rossetti«. Poslalo je torej svojega zaupnika na upravo gledališča.

Uprava, oziroma nje tajnik, in zaupnik »Kola« sta bila blizu že sporazumljena glede pogojev in se je prvi že pripravljal, da napiše pismeno pogodbo. Ko mu je pa odpovedal »Kola« povedal, da se društvo, ki hoče prirediti koncert, imenuje »Kolo«, je tajnik izjavil z vso ostro, da »Kolo« ne dobi gledališča nikdar več! (mai piu!) — »Nam je še predobro v spominu vaš zadnji koncert v (1898. leta), da bi vam še kedaj dali gledališče za vse koncerte!«

Tako je izjavil gosp. tajnik gledališča »Politeama Rossetti« — in pogajanja je bilo konec!!!

Vsi čni tisoči naših narodnih mas, ki so prisostvovali na omenjenem koncertu, vedo, da se je isti vršil in izvršil v najlepšem redu, brez vsake, in tudi najmanjše demonstracije, a da nam gospoda tako odgovarjajo na naše ponudbe za najetje tega židovskega gledališča, je zasmeh, da žid ostaja žid in da irredentari tudi po petih letih ostaja še vedno — irredentari!

»Kolo« je pošteno plačalo pogojeno ceno in je obdarovalo vse uslužbence gledališča tako, da so isti izjavili, da jim laška društva nikdar ne dajejo take »napitnine«! In kljub temu se poznani Salami — pardon: Salemi — branijo odstopiti nam svoja gledališča!

»Kolo« je vzlic temu, da mu že 5 let ni bilo mogoče dobiti gledališča, vse eno napredovalo in se je irredentarski namen, da bi uničili to, kakor sploh vsa narodna društva, temeljito izjelovil.

»Kolo« in sploh naša narodna društva res občutijo to lahonsko-židovsko zaroto, ali, oprta na zavedno našo slovansko meščanstvo, vspevajo vseedno in bodo vsepevala še več, ko bomo imeli svoje narodno zavetišče v bodočem »Narodnem domu«, ki nam ga je začela graditi naša vrla »Posojilnica in hranilnica«!

»Kolo« si je najelo za koncert, ki ga priredi dne 15. marca, dvorano v barkovljanskem »Narodnem domu«. — Ono izvrši vendar svoj namen vzlic vsem lahonskim zarotam.

Naše meščanstvo pa naj izvaja iz tega posledice!

Pojasnilo. Neki bivši orožnik nam piše: Te dni ste bili pričbšili v »Edinosti« poročilo iz Padrič, kako je hlapec-konjederec tamkaj notri sredi vasi in v neposredni bližini človeških bivališč streljal na nekega psa in kako je mestni redar še grozil, ker je lastnik dotičnih tal protestiral proti takemu, za človeška bitja toli nevarnemu početju. Zaključuje je dopisnik od kompetentne strani zahteval pojasnilo, da-li je konjederec tržaškemu dovoljeno streljati ob takih prilikah?

Jaz ne vem, da-li ima tržaški konjederec kake posebne predpise in da-li je ali ni isti primoran imeti obzirov na javno varnost, spominjam pa se na predpise, ki so vezali nsa, ko smo služili kakor orožniki.

Na arestantu, ako je hotel ubežati, smo smeli streljati le v slučaju, ako je bil isti velik zločinec, a še to le tedaj, ako je bila izključena vsaka nevarnost za druge ljudi. Notri v vaseh, v neposredni bližini človeških bivališč, je načelno sploh prepovedano streljati, izvzemši le skrajno silo, a še v takih slučajih se je vedno ozirati na varnost za druga človeška bitja.

Tako je bilo predpisano nam; da-li pa ima tržaški konjederec kakov privilegij za — neupoštevanje ozirov na javno varnost — tega, kakor rečeno, jaz ne vem.

Na razna vprašanja, došla nam glade na trgovski ples, odgovarjamo, da se bodo vstopnice, kakor navadno, prodajale tudi na dan plesa pri blagajni gledališča in da je dovoljen vstop tudi neavbljenim, ako ne govorijo posebni razlogi proti temu. Vstopnica za enega gospoda velja dve kroni, a sme dotičnik privedi seboj dve dami. Posamične dame plačajo eno krono vstopnine.

Javna zahvala. Zaključivši nabiranje za Božičnico naznanjamo, da se je nabrala svota 1431 K 87 st.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metodija si usoja tem potom izreči svojo zahvalo v prvi vrsti vsem darovateljem in darovateljicam sploh. Specijalno pa se moramo zahvaliti blagorodni gospej Zinki dr. Rybářevi in gospički Milki Maukočevi, ki ste se toli požrtvovalno trudili z nabiranjem prispevkov. Nič manj hvaležne smo velemenjeni gospi Loti Margreiterjevi, ki je uprav materinsko ljubeznijo napravila veliko število oblačil za ubožno deo otroških vrteev. Mnogo lepih oblek so izgotovile tudi gospe in gospice: Linči dr. Trudnova, Dariaka Bogdanovičeva, dr. Pertotova, dr. Pretnerjeva, Ema Bartelnova, Zinka dr. Rybářeva. Tudi na tem izrekamo najsrčnejo zahvalo. Hvala še enkrat vsem gg. trgovcem, ki so blagovolili kaj podariti, in v obče vsem rodoljubcem, ki so prispevali, da je naša »Božičnica« tudi letos tako lepo vspela. Bog povrni stotero vsem!

Ker se niso udeležili plesa tržaških gospi podarili: gospi Katarina Štoka 5 K, rodbina Vekoslava Furlana 4 K.

Zavod sv. Nikolaja vabi vse častite odbornice, da pridejo v navadno sejo v četrtek dne 29. t. m. ob 4. uri pop. v prostoru »Trž. podp. in bralnega društva«, ul. Stadion št. 19.

Da pridejo vsi, jih uljudno prosi vodstvo.

Sijajna maskarada »Trž. Sokola«. — Vse one, ki namerujejo udeležiti se te priljubljene maskarade opozarjamo, naj se pozurijo s tozadevnimi pripravami, da ne pridejo prepozno. Pripravljajo se tudi skupine, a želeli je, da bi bilo istih čim več, da letošnja maskarada ne zaostane za svojimi prednicami, marveč, da jih še prekaši in da tudi tu pokažemo naše stalno napredovanje.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 29. jan. ob 10. uri predpoludne se bodo vsi »sredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča« in »viline stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica delle Zudecche, srebrnina in zlatenina; ulica S. Francesco, hišna oprava; Salica Greta 8, hišna oprava; ulica Stadion 16, tandem in razno; Piazza Ospitale 1, hišna oprava; ulica Canale 5, manfaktura.

Vremenski vestnik. Včeraj toplotar ob 7. zjutraj 30, ob 2. uri popoldne 10. C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 767.5. — Danes plima ob 8.5 predp. in ob 9.10 pop.; oseka ob 2.21 predpoludne in ob 2.18 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske

× **Pevsko in bralno društvo »Venec«** v Kozini vabi na veselico s petjem, igro in plesom, katero priredi s sodelovanjem pevskega društva »Slavnik« iz Klanca dne 1. februarja 1903. v prostorih »Hotela Kozine«. Vspored: 1. A. Nedved: »Serenada«, poje možki zbor društva »Venec« iz Kozine. 2. H. Sattner: »Opomin k ptici«, poje mešani zbor društva »Slavnik« iz Klanca. 3. A. Hajdrih: »Nisem Nemeec«, poje možki zbor društva »Venec« iz Kozine. 4. A. Förster: »Žalost«, poje ženski tercet društva »Venec« iz Kozine. 5. H. Sattner: »Naše gore«, poje možki zbor društva »Slavnik« iz Klanca. 6. H. Sattner: »Po zimi iz šole«, poje mešani zbor društva »Venec« iz Kozine. 7. Jenko: »Što čutiš«, poje možki zbor društva »Venec« iz Kozine. 8. »Kateri božič«, igra. 9. Ples.

Začetek točno ob 6½ uri zvečer. K plesu in med posamičnimi točkami svira bratska godba iz Slap. Ustopaina na veselico 60 st., k plesu za možke 1 K 20 st., za ženske 40 st., sedeži po 20 st.

Na obilno udeležbo uljudno vabi odbor.

× **Shod županov in podžupanov.** Dne 1. februarja bo na Goričici shod goriških županov. Shod prične ob 2. uri popoldne.

× **Učiteljsko vprašanje na Goriškem.** Odbor deželnega učiteljskega društva je imel danes svojo sejo, v kateri so se bavili z

vprašanjem, ali naj se odpošlje posebna deputacija v Trst in na Dunaj z nalogom, da povspeši sankeijo zakonskega načrta, vsprejetega od deželnega zbora goriškega glede zboljšanja učiteljskih plač?!

× **Nekaj statistike.** V Gorici je bilo leta 1902 180 porok. Rodilo se je v Gorici leta 1902 673 otrok. Mrtvorojenih je bilo 32. Umrla je 753 oseb, med temi je bilo 227 tujecev.

Vesti iz Kranjske.

× **Ljubljanski »Sokol«** je izvolil na predčerašnjem obnem zboru: starosto dra. Ivana Tavčarja, podstarosto dra. V. Raynikarja in načelnikom telovadbe dra. Murnika. To društvo bo letos praznovalo 40 letnico svojega obstanka.

× **Kupčija z živino.** Na včerašnji letni v Ljubljani semenj je bilo prignanih 986 konj in volov, 146 krav in 27 telet, skupaj 1159 glav. Kupčija je bila posebno za pitano živino jako živahna. Kupei so došli v velikem številu iz tujih krajev.

Vesti iz Štajerske.

— **Na ponočevanju ubit** je bil kmetski fant Fran Rus. Fran Golob iz Budine je prišel v Zavarce, okraj Ptuj, vasovat ter se tamkaj sešel z Rusom in Jožefom Koscem. Kmalu je prišlo do prepira in Fran Golob je dregnil Rusa trikrat z nožem v goltanec. Rus je na to hitel k bližnji hiši, da bi mu rano povezali, a že pred pragom se je zgrudil na tla in kmalu na to umrl. Goloba so vtaknili pod ključ.

Vesti iz Koroške.

+ **27 let star in 17-krat kaznovan.** Dne 8. t. m. je stal pred celovškimi deželnim sodiščem 27 letni Fr. Kriebernig, hlapec, pristojen v Št. Pavel. Kradel je, kjer je mogel, izlasti pri starih revnih ljudeh, ki se niso mogli braniti, ter jim žugal. V obč. zaporu je razbil okna. Prisodili so mu 18. kazen, ki znaša 4 leta ječe s postom vsak mesec.

Razne vesti.

A. m. k. al. vasuti dugoseloi segedszemelyiet. Tako je naslov vabilom na ples pomožnega obojba na železnica v Dugemselu na Hrvaškem. Hrvaški tekst je še le na drugem mestu. »Hrvaško pra o« meri, da bi se to obojbe moglo naučiti malo pristojnosti ter dati najprej čast jeziku naroda, mej katerim in od katerega živi — in to tem bolj, ker so ti delavci po večini Hrvatje!

Mi pa beležimo ta dogodek kakor izborni komentar k člankom, ki jih prijavljamo ravnokar.

Hrvat — rašitelj življenja amerikske milijonarke. V Washingtonu je tam živeči Hrvat Peter Kružič potegnil iz reke, v katero je bila padla z neke ladije, soprogo milijonarja Jefersona. Ta poslednji je podaril Kružiču 1500 dolarjev in ga vzame v svojo službo.

Grozna najdba. Predčerašnjim zjutraj so našli na postaji Margarethengürtel mestne železnice na Dunaju pod kolesi enega voza dele trupla neke dvajsetletne deklice, in sicer prsa, glavo in levo roko. Ostalih delov trupla niso našli. Bržkone se je izvršil samomor. — Identitete trupla niso mogli določiti.

Oče s 30 živimi otroci. V nekem kraju pri Kolonji na Nemškem živi kočijaž Engels, ki ima 30 živih otrok. Večina njih so možkega spola. Ako se bodo Germani tako pomnoževali, potem pa se že izpolnijo sanje rex imperatorja, da bo nemška vojska najmočnejša na svetu. Engels se je ženil dvakrat. Sedaj si je moral iskati novo stanovanje, ker pet acb je bilo premao za njegov blagoslovljeni zakon.

Brzjavna poročila.

Državni zbor.

DUNAJ 28. (B.) — Zbornica poslancev. — Razun nagodbenih predlog in načrta carinarskega tarifa, sta se razdelila tudi poročilo sladkornega odseka o bruseljski sladkorni konvenciji in zakon o davku na sladkor. Finančni minist. je predložil načrt zakona, tičeči se konvertiranja obligacij jednotnega državnega dolga. Minister je podal zgodovinsko obrazložjenje postanka in obrestovanja tega dolga.

Povdarjal je, da bo to konvertiranje pomenjalo znatno olajšanje državnega dolga in prištedenje na davčnih novcih. Ozirom na ta razlog prosi poslance vseh strank, naj dobrohotno povspeše razpravo te predloge.

Zmaga antisemitov na Dunaju.

DUNAJ 28. (B.) Na današnjih volitvah namestnikov mestnega sveta v okraju Florisdorf je z veliko večino zmagala krščansko-socialna lista.

Princezinja Lujiza.

DUNAJ 28. (B.) »Wiener Zeitung« objavlja: Cesar je odredil suspendiranje vseh časti, katere je soproga saksonskega prestolonaslednika uživala kakor rojena avstrijska nadvojvodinja, ter da bo to suspendiranje trajalo še dalje, ako se v procesu glede ločenja zakona med saksonskim prestolonaslednikom in princezinjo Lujizo razsodi, da ima princezinja nositi svoje prejšnje ime. Prepoveduje se jej posluževati se naslova cesarske princezinje in nadvojvodinje ter kraljevske princezinje na Ogrskem, kakor tudi nadvojvodskega grba. Tudi jej ne pristojta več naslov cesarske in kraljevske visokosti.

Dogodki v Venezueli.

PARIZ 28. (B.) »Agence Havas« poroča iz Caracasa: Potruje se vest, da se v četrtek odpravi blokada. Banke v Buenos Ayres so venezuelski vladi ponudile posojila v poplačanje zahtev evropskih vladi.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.

Lastnik konsorcij lista »Edinost«.

Natisnila tiskarna konsorcija lista »Edinost« v Trstu.

Priznано najboljšo OLJNATE

BARVE

smlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurencio po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošija po nizkih cenah

ADOLF HAUPTMANN

v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Ilustrovani ceniki so brezplačno na razpolago.

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznano

tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan) vpisane zadruge z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zjamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobna, moderni sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

TRST

TOVARNA:

Via Tesa,

vogal

Via Limitana

ZALOGA:

Piazza Rosario št. 2

(šolsko poslopje)

in Via Riberge št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor: tapetarij, srecal in slik. Izvrišje zaročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI CENIKI ZASTONI IN FRANKO

Predmeti postavio se na pa. obrod ali železnico franko.

Štacuno v najem
se odda v tržiški okolici na jako prometnem kraju. Naslov pri upravi »Edinost«.

TOVARNA POHIŠTVA
IGNACIJ KRON
Dvorni založnik. — Ustanovlj. 1848.

TRST

TRST
ulica Cassa di Risparmio
Tovarna na Dunaju.
Novi ceniki, izvirni narisi, načrti za sobe na zahtevanje brezplačno.

„Edinost“
se prodaja
razven v že znanih tobakarnah
v mestu in okolici tudi pri
Josipu Danev
na Opčinah 204
na kolodvoru sv. Andreja
in
Benjaminu Podboj
na Verdeli št. 170 (Bošket).

Naznanilo in priporočilo.
Častim si naznanjati slavnemu občinstvu da je

prodajalnica jestvin
v ulici delle Legna št. 6

kojo sem več let vodil, prešla v mojo popolno last.

Prodajalnica je dobro založena z vedno zvežim in raznovrstnim blagom. Prodajam testenine iz tovarne Znidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Ciril Metodovo kavino primes in Ciril Metodovo sladno kavo kakor tudi narodne uživalice.

Nadejam se, da me bode slavno občinstvo blagovolilo tudi za naprej počaščati z obilnimi obiski, belezni udani
Josip Luin.

100 do 300 goldinarjev
zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika z razpečevanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. Posudbe pod naslovom Ludwig Oesterreicher v Budimpešti, VIII Deutshegasse, 8.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl

gostilno
v ul. Belvedere št. 23 B.
Točil bom izvrstna in pristna vina, in sicer dalmatinsko vino po 32 nvč., istrski refošk po 36 nvč., belo vipavsko po 40 nvč.
Kuhinja bo vedno preskrbljena z dobri jedili.
Priporočam se za obilen obisk
Fran Valetič.

Polnovplačani akcijski kapital
K 1.000.000
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, priporitet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz
Promesse izdaja k vsakemu izrebanju.

Paglianova pijača
● ● ● **prof. Ernesta Pagliano** ● ● ●
nečak pokojnega profesorja Hieronima Pagliano
je bilo predloženo zdrav. vodstvu min. za notranje posle v Rimu, koje je dovolilo razprodajo.
Odlikovano na narodni farmacevtski razstavi 1894 in na higijenični narodni razstavi 1900 z zlatimi kolajunami.
Ogibajte se vedno ponarejanj in zahtevajte vedno izdelke, koji nosijo na lončku in ovitkih našo varstveno znamko.
Naročbe je naslovljati na trdiko
Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Rudolf Aleks. Varbinek
zaloga glasovirjev
najboljših tu- in inozemskih tovarn
Borzni trg št. 2 II. nadstropje
(nasproti sladčičarne Urbanis).

Razposojevanje, menjava, prodaja proti takojšnjemu plačilu, kakor tudi na obroke.
Konkurenčne cene.

OBUVALA.
— Dobro jutro! Kam pa kam?
— Grem kupit par čevljev!
— Svetujem Vam, da greste v ulico Riborgo št. 25 po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvalo na debelo in drobno.
Lastnik: **Peter Rehar.**

STROKOVNE KNJIGE
za krojaštvo.

1. Knjiga krojaštva za moško obleko 6 K
2. Krojni vzorci " " " 3. K
- Obe knjigi ob enem naročeni 8 K.
1. Toaleta za žensko stroko . . . 3. K
2. Krojni vzorci za perila oblačila . 3. "
3. Krojni vzorci za otroška oblačila . 3. "
- Vse tri knjige ob enem naročene 6 K
- Knjižice za vpisovanje mer za moške ali ženske 1 krono.

Naslov:
M. KUNC, Ljubljana.

Pekarna in slasčičarna
Antona Peternel
v ulici Solitario št. 25.

Podpisani priporočam svojo pekarno in slasčičarno, v kateri se dobiva trikrat na dan svež kruh in slasčice vsake vrste. Prodaja tudi: vsakovrstne moke iz egrskih mlinov po najnižjih cenah, in pristni najfiniji refošk v steklenicah.

Sprejema se tudi domač kruh v pecivo.
Udani
A. Peternel.

Spoštovane slovenske gospodinje
Zahtevajte pri svojih trgovcih
NOVO
Ciril-Methodijevo
cikorijo.

Razprodaja!
Po nečuvno nizki ceni se dobi za samo
2 gl. 95 nč.
krasna garnitura obstoječa iz
14 krasnih dragocenih predmetov
in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker remont. (na željo tudi posrebr.) z lepo razr. zlatim pokrovom točno, urejena s 3 letnim jamstvom in škatljico.
 - 1 krasna goldin ali niklesti okropna verižica s privezom. Pariški sistem.
 - 1 goldn igla, za kravate z imitir. briljant.
 - 1 par gumbov za manšete, znamka »Garantie«.
 - 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovratnike.
 - 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno puncir.
 - 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
 - 1 žepno ogledalo v etvilju.
- Vseh 14 krasnih in vrednostnih predmetov z uro Anker-Remont. vred pošilja le za **2 gl. 95 nč.** s povzetjem ali po naprej poslanem denarju, trdika

BRÜDER HURVIZ
Krakovo - Stradom 17. - Krakovo
Neodgovarjajoče sprejemem v 8 dneh nazaj in povrnen denar, v sicer česar nima kupec nikakega rizika.
Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih dragocenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.
Vsak kupec vdobi v dar brezplačno krasen žepni album s 15 razglednicami mesta Krakova.

Hiša na prodaj ali razna stanovanja se dajajo v najem pri Sv. Ivanu št. 863.

Na prodaj sti dve njivi
s trtami in rodnim drevjem in oljkami, ena v Prebeneku, druga v Ospu, okraj Koper. Kupnina nizka. Kdor želi kupiti, naj se obrne do uprave »Edinost« v Trstu.

Obuvala!
Pri Pepetu Kraševcu
zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo)
Bogata zaloga raznovrstnih obuval za gospode, gospe in otroke.
Poštne naročbe se izvrše takoj. Pošiljativ se pošlaine proste.
Prezema vsako delo na debelo in drobno ter se izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča
Josip Stantič čevlj. mojster.
Zalagatelj uradnikov in uslužbencev konsumnega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr. javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr. priv. avstr. Lloyd.

Hiša na prodaj.

Primerna hiša na lepem kraju v bližini Sv. Justa je takoj na prodaj. Pobljže se izve v naši tiskarni, ulica Carintia št. 12.

FILIJALKA
C. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.
Vrednostnih papirjih na V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/4 % 30-dnevni odkaz 2 1/2 %
30- " " 3 1/4 % 3-mesečni " 2 1/2 %
6- " " " " 6- " " 2 1/2 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih banrovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse: krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odnoso 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.
vredn. papirjih 2 1/2 % na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice
na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvo, Trojav, Rsko kako v Zagreb, Arad, Bietitz, Gablonz, Gradec, Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linč, Olomou, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja
bitku 1 % provizije.
Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.
Predujmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.
Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohranu.
Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke taljanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.
Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlati dar rebrni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogodb.

Čast mi je naznaniti p. n. sl. občinstvu mesta Trsta in okolice, da sem se dan otvoril zalogo dalmatinskih naravnih vin. Prodajam po zmernih cenah na debelo in v steklenicah. Zlati ga se nahaja v hiši **Emila grofa Alberti-ja**, ulica Ghega št. 8 zadej na dvorišču.

Namizna vina, črna, bela „Opello“ (schilcher).

Prodajam tudi naraven in pristen tro-pinjevec in olje.

Ker so naša dalmatinska vina ne samo na glasu kakor izvrstna, ampak se znamenita, tudi kakor okrepljajoča za bolnike in malokrivnike, nadejam se za trdno, da me bo sl. občinstvo najumestnejše počaščalo se svojimi naročbami ter stem vršilo naše narodno geslo: **Svoji k svojim!**

Odličnim spoštovanjem
Matko Pačić.

M. Aite
trgovina z manifakturnim blagom
ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8
s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj. odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam cenj. odjemalcev.

V obeh prodajalnicah vdobiva se razno blago najbolje kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, ovrtnice, tu je velikanski izbor platnenega in bombažnega blaga, prtov in ptičkov ter vsake vrste perila, bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svilene raznovrstni okraski za šivilje in kitničarke Velikanski izbor snovij za narodne zastave in trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke po meri, katere izvrši najtočnejše in najnatannejše po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušati, za se prepričati!

Rinnione Adriatica di Sienrta v Trstu
zavaruje
proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju proti toči, na življenje v vsih kombinacijah.

Glavnica in rezerv. družba dne 31. decembra 1892.:
Glavnica društva gl. 4.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje 13.326.316-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju 1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju 49.165-07
Rezerva na razpolaganje 500.000—
Rezerva zavarovanja proti premi-njan u kurzov, bilanca (A) 333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premi-njanju kurzov, bilanca (B) 243.331-8
Rezerva specialnih dobičkov za- varovanja na življenje 500.000—
Občna rezerva dobičkov 1.187.164-86
Urad ravnateljstva:
Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
Špitalske ulice št. 2.
Zamenjava in eskomptuje
izrebane vrednostne papirje in novčije zapale
kupone
Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitniške kavcije.
Daje predujme na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni izgubi
Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu
(Dalmacija)
Denarne vloge vsprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.
Promet s čeki in nakaznicami.